

Sygn. akt: III U 1640/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 r. w O.

sprawy z odwołania M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 27.08.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 24.09.2014r. do dnia 23.12.2015r.;
2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie;
3. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.08.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił M. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

M. K. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, żądając jej zmiany i przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na to, że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 19.08.2013r. ustaliła, że odwołujący się nie jest niezdolny do pracy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

w dniu 29.05.2013r. M. K. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 25.06.2013r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że odwołujący jest okresowo częściowo niezdolny do pracy do 30.06.2016r., a niezdolność do pracy powstała w dniu 13.04.2013r. Na skutek zarzutu wadliwości orzeczenia wniesionego przez zastępcę Głównego Orzecznika ZUS stan zdrowia ubezpieczonego był badany przez Komisję Lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 19.08.2014r. orzekła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Wobec powyższego decyzją z dnia 27.08.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił przyznania M. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art.57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) - renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych i nieskładkowych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania. Osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje, według art. 59 ust. 1 powołanej ustawy, renta stała – jeżeli niezdolność do pracy jest trwała (pkt 1), lub renta okresowa – jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa (pkt 2).

Definicję osoby niezdolnej do pracy podaje natomiast art. 12 ust. 1-3 te same ustawy, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2), zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania M. K. zależna była od wykazania przez niego niezdolności do pracy.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu kardiologii, neurologii i okulistyki. Po przeprowadzeniu wywiadu z M. K., jego zbadaniu oraz po analizie dokumentacji medycznej biegła okulista B. M., kardiolog K. S. oraz neurolog M. B. rozpoznali u niego: nadwzroczność wysoką obu oczu, astygmatyzm, stan po operacji zezu zbieżnego, zez rozbieżny wtórny, niedowidzenie oka lewego dużego stopnia, praktyczną jednooczność, nadcisnienie tętnicze. Biegli ocenili, że występujące u odwołującego się schorzenia oraz stopień ich zaawansowania stanowią podstawę do stwierdzenia, iż odwołujący jest zaadaptowany do jednooczności, drugie oko jest widzące po korekcji szklami korekcyjnymi i orzekli że odwołujący jest zdolny do pracy z pewnymi ograniczeniami określanymi przez medycynę pracy. W uzasadnieniu opinii biegli stwierdzili, że badany nie był diagnozowany przez neurologa, jego okresowe bóle głowy wiążą się ze skokami ciśnienia tętniczego, a stwierdzone nadcisnienie tętnicze nie stanowi przeciwwskazania do pracy. Ponadto biegły okulista stwierdził, że niedowidzenie jednego oka nie czyni ubezpieczonego niezdolnym do pracy (k. 13-14).

Odwołujący nie zgodził się z wnioskami biegłych. Z jego zeznań wynikało, iż jest z zawodu artystą. Specjalizuje się on w malowaniu ikon i rzeźbie z drewna. Maluje także farbami olejnymi na płótnie. Jego głównym schorzeniem jest złożona wada wzroku, powodująca, że praktycznie jest osobą jednooczną. To uniemożliwia mu wykonywanie pracy. Musi malować z lupą. Odwołujący, nie mogąc tworzyć, znalazł zastępcze źródło dochodu tj. oprawiał obrazy. Przy czym jest to praca na maszynach w ruchu i wobec powyższego wada wzroku także uniemożliwia mu aktualnie wykonywanie tej pracy.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu okulistyki i medycyny pracy. Po przeprowadzeniu wywiadu z M. K., jego zbadaniu oraz po analizie dokumentacji medycznej biegła okulista I. B. rozpoznała u niego: nadwzroczność wysokiego stopnia obu oczu, astygmatyzm krótkowzroczny niskiego stopnia

obu oczu, niedowidzenie dużego stopnia oka lewego, praktyczną jednooczność, stan po operacji zeza zbieżnego oka lewego, ze zbieżny oka lewego oraz zaćmę obu oczu ze wskazaniem większego zaawansowania w oku prawym. Biegła oceniła, że występujące u odwołującego się schorzenia oraz stopień ich zaawansowania stanowią podstawę do stwierdzenia, iż odwołujący jest częściowo okresowo niezdolny do pracy na okres jednego roku od dnia badania tj. od 24.09.2014r. do 23.09.2015r. W uzasadnieniu opinii biegła stwierdziła, że rozpoznana zaćma w 2013r. szybko postępuje i powoduje pogorszenie widzenia w oku prawym. Okres jednego roku częściowej niezdolności podyktowany jest koniecznością poddania się przez odwołującego się zabiegowi operacyjnemu zaćmy oka prawego, który będzie miał na celu poprawę widzenia w jedynym oku widzącym (k. 56-57).

Biegła sądowa z zakresu medycyny pracy M. W. rozpoznała u odwołującego: zaćmę obu oczu ze wskazaniem większego zaawansowania w oku prawym, niedowidzenie dużego stopnia oka lewego, praktyczną jednooczność, nadwzroczność wysokiego stopnia obu oczu, astygmatyzm krótkowzroczny niskiego stopnia obu oczu, stan po operacji zeza zbieżnego oka lewego, ze zbieżny oka lewego oraz nadciśnienie tętnicze i otyłość. Biegła oceniła, że występujące u odwołującego się schorzenia oraz stopień ich zaawansowania stanowią podstawę do stwierdzenia, iż odwołujący jest częściowo okresowo niezdolny do pracy na okres 15-tu miesięcy od dnia badania przez biegłą z zakresu okulistyki tj. od 24.09.2014r. do 23.12.2015r. W uzasadnieniu opinii biegła stwierdziła, że rozpoznane schorzenia narządu wzroku czynią ubezpieczonego częściowo niezdolnym do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Biegła stwierdziła, że odwołujący ma kłopoty z czynnościami precyzyjnymi: np. nie widzi przymiarów, nie może wykonywać pracy przy maszynach w ruchu (k. 61-62).

Organ rentowy w piśmie z dnia 09.01.2015r. oświadczył, że co do zasady nie wnosi uwag do opinii, przy czym wnosil o uzupełnienie opinii przez biegłego z zakresu medycyny pracy w kwestii czasookresu trwania niezdolności do pracy, albowiem z opinii biegłego okulisty wynikał krótszy okres niezdolności.

W ocenie Sądu Okręgowego należało podzielić wywody i wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych z zakresu okulistyki I. B. i medycy pracy M. W.. Wnioski tych biegłych zostały sformułowane po przeprowadzeniu wywiadu, badaniu odwołującego się i analizie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach rentowych. Wydane przez biegłych opinie poparte zostały logiczną argumentacją. Biegli jednoznacznie wskazali występujące u M. K. schorzenia narządu wzroku, których stopień i nasilenie spowodowały u niego częściową niezdolności do pracy.

Sąd uznał, że nie ma potrzeby wyjaśniania treści tych opinii co do czasookresu trwania niezdolności do pracy u odwołującego. Ustalenie przez biegłych czasookresu trwania niezdolności do pracy jest swego rodzaju prognozą dotyczącą stanu zdrowia opiniowanej osoby. W tym przypadku istotnie nastąpiła rozbieżność pomiędzy datą, do której ma trwać prognozowana niezdolność do pracy, wskazaną przez biegłego okulistę i biegłego z zakresu medycyny pracy. Przy czym rozbieżność jest niewielka, sprowadza się bowiem do trzech miesięcy. Sąd miał na uwadze, że biegła z zakresu medycyny pracy sporządzała opinię w późniejszym okresie aniżeli biegły okulista, bo dnia 05.11.2014r. Zatem Sąd oparł się na jej opinii, ustalając końcową datę trwania niezdolności do pracy u odwołującego.

Sąd miał także na uwadze, że żadna ze stron postępowania nie zakwestionowała wniosków płynących z opinii tych biegłych. Dlatego Sąd uznał, że opinia ta może stanowić podstawę orzekania w przedmiotowej sprawie. Biegłe te wzięły bowiem pod uwagę specyfikę zawodu wykonywanego przez odwołującego, czego zabrakło w pierwszej sporządzonej opinii.

Nadto Sąd ustalił, że M. K. spełnia także pozostałe wymogi z art.57 ust.1 w/w ustawy. Ostatnie ubezpieczenie odwołującego ustało dnia 12.03.2014r., zatem niezdolność powstała w ciągu 18 miesięcy od ostatniego ubezpieczenia. Nadto w ostatnim dziesięcioleciu odwołujący zgromadził 7 lat, 9 miesięcy i 23 dni okresów składkowych.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną w ten sposób, że przyznał M. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 24.09.2014r. do dnia 23.12.2015r.

Sąd, orzekając o prawie do renty po dniu wydaniu zaskarżonej decyzji, miał na uwadze, że zgodnie z art.316 §1 k.p.c. Sąd bierze za podstawę orzekania stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Ponieważ M. K. złożył wniosek o rentę dnia 29.05.2013r., a z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynikało, aby był on niezdolny do pracy do dnia 24.09.2014r., zatem w tym zakresie Sąd odwołanie oddalił stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a w/w ustawy, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy już na etapie postępowania przed ZUS, z uwagi na poziom skomplikowania sprawy, do rozstrzygnięcia, której niezbędna były opinie dwóch zespołów biegłych sądowych lekarzy.

Z tych względów orzeczono jak w pkt 3 wyroku.